

Практична робота №9

Тема: ЦСР 10 «Зменшення нерівності», ЦСР 11 «Сталий розвиток міст і громад»

Мета: проаналізувати стан реалізації ЦСР 10, ЦСР 11 в Україні та розробити практичні ініціативи для їх досягнення.

Теоретичні відомості:

Головна мета ЦСР 10 - Скорочення нерівності всередині країн та між ними. Головними завданнями є:

10.1 До 2030 року поступово досягти й підтримувати зростання доходів найменш забезпечених 40 % населення на рівні, що перевищує середній по країні.

10.2 До 2030 року підтримати законодавчо та заохочувати активну участь усіх людей у соціальному, економічному і політичному житті незалежно від їхнього віку, статі, інвалідності, раси, етнічної належності, походження, релігії та економічного чи іншого статусу.

10.3 Забезпечити рівність можливостей і зменшити нерівність результатів, у тому числі через скасування дискримінаційних законів, політики і практики та сприяння прийняттю відповідного законодавства, політики та заходів у цьому напрямі.

10.4 Прийняти відповідну політику, особливо бюджетно-податкову, політику в питаннях заробітної плати та соціального захисту, і поступово домагатися забезпечення більшої рівності.

10.5 Удосконалювати методи регулювання та моніторингу глобальних фінансових ринків і установ та більш послідовно застосовувати такі методи.

10.6 Забезпечити більшу представленість і більше право голосу розвиткових країн, у процесах прийняття рішень у глобальних міжнародних економічних і фінансових установах, щоб зробити ці установи більш ефективними, авторитетними, підзвітними і легітимними.

10.7 Сприяти впорядкованій, безпечній, законній і відповідальній міграції та мобільності людей, у тому числі за допомогою проведення спланованої і добре продуманої міграційної політики.

10.a Проводити в життя принцип особливого та диференційованого режиму для розвиткових країн, особливо найменш розвинутих країн, відповідно до угод Світової організації торгівлі.

10.b Заохочувати офіційну допомогу для розвитку і фінансові потоки, у тому числі прямі іноземні інвестиції, для найбільш нужденних держав, особливо найменш розвинених країн, країн Африки, малих розвиткових острівних держав і країн, що не мають виходу до моря, відповідно до їх національних планів і програм.

10.c До 2030 року скоротити операційні витрати, пов'язані з переведенням мігрантами грошових коштів, до менш ніж 3 відсотки від суми переказу і ліквідувати канали грошових переказів, у яких ці витрати перевищують 5 відсотків.

Головна мета ЦСР 11 - Забезпечення відкритості, безпеки, життєздатності й екологічної стійкості міст і населених пунктів.

Головними завданнями є:

11.1 До 2030 року забезпечити загальний доступ до достатнього, безпечного і недорогого житла й основних послуг і упорядкувати нетрі.

11.2 До 2030 року забезпечити всім можливість користуватися безпечними, недорогими, доступними та екологічно стійкими транспортними системами на основі підвищення безпеки дорожнього руху, зокрема розширення використання громадського транспорту, приділяючи особливу увагу потребам тих, хто перебуває в уразливому становищі, жінок, дітей, людей з інвалідністю і літніх людей.

11.3 До 2030 року розширити масштаби відкритої для всіх і екологічно стійкої урбанізації та можливості для комплексного і сталого планування населених пунктів та управління ними на основі широкого участі в усіх країнах.

11.4 Активізувати зусилля із захисту та збереження всесвітньої культурної і природної спадщини.

11.5 До 2030 року суттєво скоротити кількість загиблих і постраждалих та значно зменшити прямий економічний збиток у вигляді втрат світового валового внутрішнього продукту внаслідок лих, у тому числі пов'язаних з водою, приділяючи особливу увагу захисту малозабезпечених і вразливих груп населення.

11.6 До 2030 року зменшити негативний екологічний вплив міст у перерахунку на одну особу населення, в тому числі через приділення особливої уваги якості повітря і видаленню міських та інших відходів.

11.7 До 2030 року забезпечити загальний доступ до безпечних, доступних і відкритих для всіх зелених зон та громадських місць, особливо для жінок і дітей, літніх людей та людей з інвалідністю.

11.a Підтримувати позитивні економічні, соціальні та екологічні зв'язки між міськими, приміськими і сільськими районами на основі підвищення якості планування національного та регіонального розвитку.

11.b До 2020 року значно збільшити кількість міст і населених пунктів, що прийняли та реалізують комплексні стратегії і плани, спрямовані на усунення соціальних бар'єрів, підвищення ефективності використання ресурсів, пом'якшення наслідків зміни клімату, адаптацію до його зміни та здатність протистояти стихійним лихам, а також розробити й упровадити, відповідно до Сендайської рамкової програми зі зниження ризику лих на 2015–2030 роки, заходи з комплексного управління ризиками та пов'язаними з лихами, на всіх рівнях.

11.c Надавати найменш розвиненим країнам сприяння, в тому числі через фінансову та технічну допомогу, у будівництві екологічно стійких і міцних будівель з використанням місцевих матеріалів.

Завдання 1. Аналіз статистичних даних

Перейдіть на офіційний сайт Державної статистики України (<https://sdg.ukrstat.gov.ua/uk/3/>) та знайдіть розділ, присвячений ЦСР 10 «Зменшення нерівності», ЦСР 11 «Сталий розвиток міст і громад».

1.1. Виберіть наступні показники для аналізу:

✓ Частка осіб, які повідомили про те, що в останні 12 місяців особисто стикнулися з дискримінацією за ознакою статі серед загальної кількості звернень до експертних рад з питань дискримінації за ознакою статі, %.

✓ Частка сільських домогосподарств, які потерпали від позбавлення через незабезпеченість населеного пункту своєчасними послугами швидкої медичної допомоги, %.

✓ Частка сільських домогосподарств, які потерпали від позбавлення через відсутність поблизу житла медичної установи, %.

✓ Частка сільських домогосподарств, які потерпали від позбавлення через відсутність регулярного щоденного транспортного сполучення з іншим населеним пунктом з розвинутою інфраструктурою, %.

✓ Співвідношення середньомісячної заробітної плати (доходів) десятої та першої децильних груп працівників (децильний коефіцієнт), рази.

✓ Коефіцієнт платоспроможності позичальника, РТІ (співвідношення щомісячних витрат позичальника та членів його родини на обслуговування боргу за пільговим іпотечним кредитом, отриманим за рахунок коштів державного або місцевого бюджету та сукупного обсягу щомісячних доходів).

✓ Охоплення територіальних одиниць України (регіонів), програмами з забезпечення доступним житлом різних категорій громадян, %.

✓ Частка регіонів, що затвердили і впроваджують регіональні стратегії розвитку та плани заходів з їх реалізації, розроблені за участю громадськості, %.

✓ Кількість об'єктів культурної та природної спадщини, які включені до Списку всесвітньої спадщини ЮНЕСКО, одиниць.

✓ Кількість пам'яток національного значення, включених до Державного реєстру нерухомих пам'яток України, одиниць.

✓ Площа природно-заповідного фонду загальнодержавного значення, % території країни.

✓ Рівень впровадження (створення, модернізації, вдосконалення) місцевих автоматизованих систем централізованого оповіщення населення, %.

✓ Обсяг викидів у атмосферне повітря забруднюючих речовин стаціонарними джерелами викидів, % до рівня 2015 року.

✓ Кількість міст, у яких середньорічні концентрації основних забруднюючих речовин в атмосферному повітрі перевищують середньодобові гранично допустимі концентрації, одиниць.

1.2. Проаналізуйте динаміку обраних показників за останні 5 років (2018-2023 рр., за наявності даних). Які показники демонструють позитивну тенденцію, а які – негативну? Які фактори могли вплинути на ці зміни.

Завдання 2. Аналіз територіальної громади та розробка стратегічних напрямків розвитку

2.1. Виберіть будь-яку територіальну громаду України (краще вашу власну або сусідню).

2.2. Вкажіть базову інформацію: назва, область, район, тип (міська/селищна/сільська), населення та площа.

2.3. Знайдіть інформацію за кожним пунктом та коротко опишіть: Географічне положення та переваги: де розташована громада, Що є поруч, (дороги, ліси, водойми, обласні центри), які природні ресурси є? (земля, ліси, корисні копалини, туристичні об'єкти).

2.4. Економіка громади: які найбільші підприємства працюють на території, чим займається більшість людей? (сільське господарство, промисловість, сфера послуг), який малий бізнес розвинений? (магазини, кафе, майстерні тощо).

2.5. Інфраструктура: стан доріг, транспортна мережа, водопостачання, водовідведення тощо, наявність шкіл, лікарень, садочків.

2.6. Як громада себе презентує? Чи є сайт громади? Соцмережі? Чи є стратегія розвитку? Чи залучають інвесторів?

На основі аналізу оберіть 3 найважливіші напрямки для вашої громади. Для кожного з 3-х обраних напрямків напишіть яка проблема є в громаді, чому це важливо вирішити?

Контрольні запитання

1. Поясніть простими словами, що таке ЦСР 10 «Зменшення нерівності» та ЦСР 11 «Сталий розвиток міст і громад». Чому ці цілі важливі для України?

2. Які основні відмінності у доступі до базових послуг (медицина, транспорт, інфраструктура) між міським та сільським населенням в Україні? Які показники це підтверджують?

3. Як повномасштабна війна вплинула на досягнення ЦСР 10 та ЦСР 11 в Україні? Наведіть конкретні приклади на основі статистичних даних.

4. Що таке децильний коефіцієнт і про що він свідчить? Яке значення цього коефіцієнта вказує на високу економічну нерівність у суспільстві?

5. Які три конкретні дії можуть допомогти вашому регіону/громаді краще досягати ЦСР 10 та ЦСР 11? Обґрунтуйте свою відповідь на основі проведеного аналізу.